A°. 1820 GEPRIVILEGEERDE N°. (1)

SURINAAMSCHE COURANT

VOOR MAANDAG DEN 3e. JANUARY. 1820

PARAMARIBO.

ZEE-TYDING.

BINNENGEKOMEN.

De Noord Am: Schoener *Boston* Kapt: MATH: LINCOLN, van *Boston*.

De Fransche Schoener *Thetis* Kapt. RHODES, van *Guadeloupe*.

De Schoener *de Ceres* Kapt ..... van *Demerary*.

UITGEZEILD.

De Sloep *Olive Branche*, Kapt C. G. ANDRES, naar *Barbados*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Getrokken uit de Haarlemsche Couranten van October 1819.

SPANJE.

MADRID *den* 21 *September*. Het schynt nu aan geenen verderen twyfel meer onderhevig, of de geele koorts heeft zich ook in Kadix vertoond, weshalve alle gemeenschap van die stad met Porto Santa Maria en de schepen, ter reede geankerd, is afgesneden. Graaf Calleja is uit Kadix vertrokken en heeft er slechts een klein detachement gelaten. — Een oorlogs korvet, uit de Havana gearriveerd, heeft het bericht medegebragt, dat aldaar, zoo wel als te Vera Cruz, de geele koorts hevig woede.

Eindelyk is het regtsgeding tegen de medeplichtigen van Porlier (den bekenden Guerilla El Marquesito) die in 1814 de constitutie der Cortes poogde te herstellen, afgedaan, door een besluit van den krygsraad, bevestigd door den Koning. Meer dan 500 personen zyn met dat regtsgeding gemoeid geweest. Elf officieren, alle voortvluchtig, zyn veroordeeld, om van achteren doorschoten te worden, met verbeurdverklaring hunner goederen; dertig anderen zyn van hunnen rang vervallen verklaard en voor een meer of min langdurigen tyd naar de galeyen gezonden; verscheidene anderen zyn insgelyks afgezet, doch onder toeverzigt der regering gesteld; twee en twintig zyn voor een tyd in hunne bedieningen opgeschort en gevangen gezet; acht en dertig zyn gedeeltelyk gestraft geoordeeld door de langdurige gevangenis, welke zy ondergaan hebben; twee eindelyk zyn geheel vrygesproken. — Men denkt nu eerlang de vonnissen van de medeplichtigen van Lacy, welke eene dergelyke onderneming in Catalonie heeft gedaan, te vernemen. Van deze is echter de Generaal Milans de eenige welke ontsnapt is. — Het regtsgeding van de zaamenzwering van Valencia is nog niet afgeloopen inmers men verzekert, dat in Murviedro nog een aantal gevangenen zyn, en dan moet nog het proces tegen de Officieren, die oulangs, ten getale van 150, in Kadix gevangen zyn gezet, volgen.

DUITSCHLAND en aangrenzende Ryken.

FRANKFORT *den* 30 *September*. De navolgende Gouvernementen zullen de commissie benoemen, welke in Mentz zitting zal houden en de demagogische pogingen in Duitschland nasporen; Oostenryk, Pruissen, Beyeren, Hanover, Bade, Groot-Hertogdom Hessen en Nassau. Voorts zyn de leden benoemd van de verschillende commissien der Boudsvergadering, aangesteld by het

jongste besluit wegens den binnenlandschen toestand van Duitschland; — in alle dezelve presideert de oostenrijksche Minister.

Z. M. de Koning van Wurtemberg heeft verscheidene wyzigen, door de Staten in de nieuwe constitutie voorgesteld aangenomen, doch in andere zwarigheid gevonden. De Staten hebben gemeend van de laatste te moeten afzien en zoodanig is deze constitutie, de eerste, welke in Duitschland met gemeen overleg tusschen Vorst en Volk is tot stand gebragt, aangenomen. De Koning heeft dezelve geproclameerd; de Staten hebben den Koning op de hartelykste wyze bedankt, en hunne aanspraak is door Z. M. op eene even hartelyke wyze beantwoord geworden. De Koning is door de menigte met de meeste geestdrift begroet en ontvangen geworden. — Men denkt dat de eerste zitting der wetgevende Vergadering in December zal plaats hebben.

Z. M. de Koning van Wurtemberg is alhier gearriveerd; Z. M. zal den 6 October in Warschau aankomen. De Keizer van Rusland zal den 5 October aldaar arriveren, en tot den 16 verblyven.

Men verzekert, dat de onlusten, welke in Odenwald waren ontstaan, weder geheel zyn gedempt.

Den 8e. October. De onlusten in het Odenwald zyn gedempt. Eene afdeeling hessische troepen is, ten getale van 900 man, in Michelstadt binnen gerukt.

De centrale commissie, welke in Mentz zal gevestigd worden, ter ontdekking en beoordeeling van politieke woelbedryven en hoogverraad, zal al spoedig, en wel in den loop dezer maand, hare functien beginnen uitteoefenen. Men meent, dat Sand genoeg bewezen is, om te water, van Mannheim naar Mentz te kunnen worden vervoerd. — Men wil, dat de jongste besluiten der Bondsvergadering, omtrent de vestiging dezer commissie en de afschaffing van de vryheid der drukpers, nog eenige wyzigingen zullen ondergaan, en dat verscheidene der duitsche Staten niet in stemmen met de maatregelen, zoodanig als dezelve genomen zyn. — De tyd zal leren, wat er van zy.

Een werk van den Hoogleeraar Görres, den bekenden schryver van den voormaligen ryaschen Merkuur, betrekking hebbende tot den tegenwoordigen toestand van Duitschland, 't welk in Coblentz in beslag is genomen, vindt hier ter stede een zoodanig debiet, dat een boekhandelaar uit laatstgenoemde stad herwaarts is gekomen, om er eene tweede uitgave van te laten vervaardigen.

Men heeft, naar het schynt, het denkbeeld laten varen, om in de viering van den verjaardag van den slag van Leipzig, eenige verandering te maken.

De President van het genootschap der kooplieden, de heer Schnell, van Neurenberg, heeft eene zeer belangryke petitie aan de Bond-vergadering ter hand gesteld, waarin de toestand van den duitschen handel met de zwartste kleuren wordt afgeschilderd. „Eene vergelyking" dus luidt zy onder andere „van de tegenwoordige frankforter mis, met de voormalige, toont het verval van handel en nyverheid en bewyst den verval van handel der engelsche en andere natien. Wy worden alleen opgeheurd door de hoop, dat de Bonds-vergadering, de ruinen, niet eigen oogen kunnende aanschouwen, daarin zal voorzien. Het is niet de stem van eenige weinigen, maar de stem van de geheele natie, welke de afschaffing verlangt der binnenlandsche tollen en verbods wetten. Wy beroepen ons op de rekwesten, door duizende Saxen, Hessen, Beyerschen en Badenschen onderteekend. — Hoe zoude het ook anders kunnen zyn, daar de grenzen der naburige Staten naauwkeurig gesloten zyn voor de voortbrengsels der duitsche nyverheid en Duitschland daarentegen voor de nyverheid van alle vreemden open staat. In Spanje, in Turkyje zelfs, staat men aan de binnenlandsche nyverheid eene vryruimte en by ons staat de Duitscher vyandig tegen zynen landgenoot; — en poogt men al eens door onverwinnelyke hinderissen te overwinnen, dan stort een ee-

een nieuw tolstelsel eenen langdurigen strijd, waar in men een eerlyk bestaan dacht te vinden, om verre.—Dit verval zal zich niet by de volkeren alleen bepalen, maar ook de regeringen beginnen te treffen. Wanneer de landman zyne voortbrengselen niet meer kan verkoopen, zal de prys der gronden zinken, zal de opbrengst de belastingen verminderen en zal er eindelyk in de duitsche geldmiddelen een bankroet worden te weeg gebragt.—In de vaste verwachting, dat de duitsche Vorsten eenstemmig dat onheil zullen pogen af te weeren, eene verwachting reeds bevestigd door de myzame ontvangst, die de deputatie aan sommige Hoven heeft genoten, zullen wy alle mogelyke berigten, aangaande den byzonderen en localen toestand van den duitschen handel, inwinnen, en ter voorlichting van eenen nieuw algemeen binnenlandsch tolstelsel, aan de vergadering mededeelen." Men weet, dat de Bondsvergadering aangaande deze aangelegenheid eene resolutie heeft genomen en dat de respective Ministers nadere instructien zullen wagen ter vestiging van een stelsel, waarby de vrye binnenlandsche handel wordt bepaald, zoo verre de plaatselyke toestand en de belastingen dit toelaten.

Den 5 October. Z. K. H. de Keurvorst van Hessen heeft aan zyne onderdanen te kennen gegeven, dat de gezamelyke duitsche regeringen het gemeen hebben goedgevonden, om eene centrale commissie te benoemen, welke zich in de bondsvesting Mentz zal vereenigen, ten einde aldaar te onderzoeken en nate sporen de strafbare pogingen, welke men in Duitschland heeft aangewend, ter ommekering der bestaande orde van zaken,—dat deze maatregel is genomen, op dat men door den zoo gelukkig verkregenen buitenlandschen vrede de menigvuldige wonden van Duitschland diepe heelen en daarin niet worden verhinderd door binnenlandsche twisten. Z. K. H. geeft verder zyne onderdanen te kennen tegeven, dat deze commissie, ter bereiking van dat oogmerk, met alle mogelyke ernst en gezag voorzien, en bevoegd is, om verdachte personen niet alleen in geheel Duitschland in verzekerde bewaring te doen nemen, maar dezelve ook gevankelyk naar Mentz te doen voeren en aldaar in bewaring te houden, tot na den afloop van het onderzoek en de daarop gevolgde straferkenning. Z. K. H. betuigt verder, dat het hem ten uiterste leed zoude zyn, indien 'er onder zyne onderdanen lieden gevonden werden, waar tegen men dergelyke maatregelen moest nemen; te meer, daar hy tot dus verre alle reden heeft gehad, om zich ten hunnen aanzien te bergemen; doch waarschuwt, indien 'er zich verblinden onder bevonden, tegen welke het bedoelde besluit is gerigt, dezelve, dat hy, zynen pligt als landsvader indachtig, de commissie niet alleen de hand zoude leenen, maar die lieden zelfs, als onwaardig, om dezen te worden genaamd, uit het midden van zyn volk zoude verstoten.

Waarschouwing.

Alzo CHRISTOFFEL HENDRIK GREEVE zich aan het *Hof van Politie* heeft geaddresseerd: te kennen geevende dat hy tot herstel zyner gezondheid voornemens is, zich neevens zyne Echtgenoote binnen kort naar Europa te begeeven, en het Mulatte Meisje FLOORTJE aan gezegde zyne Echtgenoote CHRISTINA JSABELLA STEFFENS toebehoorende, gaarne tot hun dienst wenschten meenede te neemen dierhalven onverwylde Brieven van Vrydom voor dezelve versoekende.

Zoo is HET, dat een iegelyk die eenig regt of pretensie op gemelde Mulatte Meisje FLOORTJE zoude willen suppineren word geadverteert zyne aantekening voor of op den laatste January 1820 ter Secretary van den *Hove van Politie* behoorlyk op te geeven, zullende by faute van dien op het verzoek van den Requestrant

worden gedeclareerd zo als bevonden zal worden te behooren.

Actum *Paramaribo den* 31e. *December* 1819.

Ter Ordonnantie van den Hove.

P. J. CHANGUION.

ADVERTISSEMENTEN.

J. VAN WALRÉ Jr. Eerste Exploiteur dezer Colonie, zal op Vrydag den 7e. January 1820, ter Casslenye van den *Hove Civiel* publicq by Executie Verkoopen.

De helfte in het Huys en Erf, staande en gelegen aan de *Oude Oranje straat*, bekend onder La. B. No. 163, aankomende S. J. GOMPERTS.

Paramaribo den 30e. *December* 1819.

HET GENOOTSCHAP *de* ***EENDRACHT.***

Op Maandag den 17e. January 1820, zal vertoond worden, GESNER OF DE ZWITSERSCH HUIS GEZIN; Tooneelspel in *drie Bedryven*. door *A. J. ZUBLI.*

EN NA HETZELVE.

CALASRADE IN 'T PALEIS VAN AMURATH OF ZADAK BEGUNSTIGD DOOR DE TOVERGODIN ADIRAH.

TURKS BALLET in *twee Bedryven*.

Beide Versierd met nieuwe Decoratien en Kostumes.

F. P. PENARD.
Sekretaris.

Te Koop, by MENAHLERS en VAN OMMEREN, Nieuwe Bakkeljauw in Oxhoofden, en Kisten, Makreelen, Tabak, Bloem, Zout &c. juist gelaad uit de N. Am. Schoenbr *Boston* Capt. LINCOLN, Als meede van voorige Cargo's, Haring, Zalm, Reuzel, Ajuyn, Rozyne, 1 & 2 dm. Planken, Pik, Theer, Spoem: en Gegoote Kaarsen, en verdere Plantagie benoeftens in de Pakhuyze nog Voorrading.

Paramaribo den 30e. *December* 1819.

De Ondergeteekenden beheerende de Nalaatenschap dier te Lande, van Wylen de Heer JOSEPH MOCQUARD, zullen over den Weeken, de precise dag nader te adverteeren, by publicque opveyling aan de meestbiedende en hoogstgunende verkoopen, het aan deeze Boedel toebehoorende Huys en Erve, staande en gelegen aan de *Watermoole Straat*, tusschen de Huyzen en Erven van de Heeren L. LEVASSEUR en MACHIELSEN SALOMON Junr., bekend onder La. B. No. 4.

Paramaribo den 30e. *December* 1819.

G. NOIZEUX.
J. CHATEAU.

De Ondergeteekende geven mits deze kennis, dat hun Apotheken en faire van heden af aan zal gedreven worden, onder de Firma van J. F. DE ROOY & Co., en beveelen sich verder in de gunst van het geëerde Publiek.

Paramaribo den 1e. *January* 1820.

DE ROOY.
L. VAN SCHUYLENBURGH.

De Ondergeteekende zal over 14 dagen deze Kolonie voor een korten tyd verlaaten.

Paramaribo den 1e. *January* 1820.

F. MARIN.

Te koop by PICHOT, KLEINE & Co. de Cargo van de Noord Amerik. Brik *Orpha*, Kapt. E. FREEMAN, bestaande in nieuwe Bakkeljauw, Haring, Makreelen, Zalm, Tabak, Bloem, Uyen, Planken &c.

Gedrukt ter Geprivilegeerde Gouvernement Drukkery van J. BRINK.